

Η ιατρική μετάφραση είναι από τα ελάχιστα είδη μετάφρασης όπου ένα λάθος δεν κοστίζει απλώς χρήματα, αλλά μπορεί να επηρεάσει την υγεία, τη φήμη ενός φορέα και τη νομική του ασφάλεια. Όταν μιλάμε για ασφαλιστικές εταιρείες και νοσοκομεία, το ζήτημα δεν είναι μόνο η πιστή απόδοση του κειμένου, αλλά η τεκμηριωμένη, πιστοποιημένη και νομικά θωρακισμένη μετάφραση.

Όσοι διαχειρίζονται φακέλους ασθενών, διασυννοριακές νοσηλείες, αποζημιώσεις ή κλινικές μελέτες έχουν ήδη βιώσει πόσο γρήγορα μπορεί να εκτροχιαστεί μια υπόθεση εξαιτίας μιας ασαφούς ή μη αποδεκτής μετάφρασης. Ειδικά σε πόλεις με έντονη διεθνή κινητικότητα, όπως η Θεσσαλονίκη, οι απαιτήσεις για αξιόπιστες μεταφράσεις έχουν αυξηθεί θεαματικά τα τελευταία χρόνια.

Γιατί η πιστοποιημένη ιατρική μετάφραση είναι ζήτημα ασφάλειας

Σε ιατρικά και ασφαλιστικά έγγραφα, μια λέξη μπορεί να αλλάξει το αποτέλεσμα. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η διάκριση μεταξύ "historical past of hypersensitivity" και "hypersensitivity". Αν μεταφραστεί επιπόλαια, μπορεί να παρουσιαστεί ως ενεργή αλλεργία και να οδηγήσει σε άσκοπη άρνηση κάλυψης ή σε αλλαγή θεραπευτικού πρωτοκόλλου. Αν συμβεί το αντίθετο, η ευθύνη βαραίνει τόσο το νοσοκομείο όσο και την ασφαλιστική.

Για τους ασφαλιστικούς φορείς, οι πιστοποιημένες ιατρικές μεταφράσεις εξασφαλίζουν ότι:

- οι όροι κάλυψης εφαρμόζονται όπως ακριβώς ορίζονται στα συμβόλαια
- οι φάκελοι αποζημιώσεων στέκουν νομικά σε περίπτωση ένστασης ή δικαστικής διαμάχης
- οι ελεγκτές ιατροί μπορούν να αξιολογήσουν πραγματικά την ιατρική κατάσταση, χωρίς γλωσσικά κενά

Για τα νοσοκομεία και τις κλινικές, το ίδιο είδος μεταφράσεων διασφαλίζει ότι:

- οι οδηγίες προς ασθενείς που δεν μιλούν ελληνικά είναι σαφείς και σύμφωνες με τα πρωτόκολλα
- η επικοινωνία με ξένους φορείς, πανεπιστήμια ή κλινικές μελέτες δεν εκθέτει τον οργανισμό
- τα έγγραφα συναινετικής ενημέρωσης (knowledgeable consent) έχουν την ίδια νομική βαρύτητα σε όλες τις γλώσσες

Αυτά δεν είναι θεωρητικά σενάρια. Σε πολλές περιπτώσεις καθυστέρησε η θεραπεία επειδή μια ξένη βεβαίωση νοσηλείας δεν ήταν μεταφρασμένη από επίσημο φορέα, ή απορρίφθηκε αρχικά μια αίτηση αποζημίωσης επειδή η μετάφραση δεν έφερε τα απαραίτητα στοιχεία επικύρωσης.

Τι σημαίνει στην πράξη «πιστοποιημένη» και «επίσημη» μετάφραση

Ο όρος "πιστοποιημένες μεταφράσεις" προκαλεί συχνά σύγχυση, διότι δεν χρησιμοποιείται με τον ίδιο τρόπο σε όλες τις χώρες. Στα ελληνικά συμφραζόμενα, όταν ένας ασφαλιστικός φορέας ή ένα νοσοκομείο ζητά "επίσημες μεταφράσεις", εννοεί συνήθως μεταφράσεις που:

- φέρουν σφραγίδα και υπογραφή του μεταφραστή ή του μεταφραστικού γραφείου, με ρητή δήλωση ευθύνης
- μπορούν να χρησιμοποιηθούν ενώπιον δημόσιων αρχών, δικαστηρίων ή διεθνών οργανισμών
- συνοδεύονται, όταν απαιτείται, από επικύρωση της γνησιότητας του υπογράφοντος (π.χ. μέσω συμβολαιογράφου ή προξενικής αρχής)

Οι επικυρωμένες μεταφράσεις προϋποθέτουν δύο είδη ευθύνης. Πρώτον, τη γλωσσική και ορολογική ευθύνη, δηλαδή ότι το κείμενο είναι πιστό στο πρωτότυπο, χωρίς παραλείψεις ή προσθήκες. Δεύτερον, τη νομική ευθύνη: ο επαγγελματίας δηλώνει εγγράφως ότι αναλαμβάνει την ευθύνη για την ορθότητα της μετάφρασης.

Ειδικά στα ιατρικά, η διαφορά μεταξύ μιας απλής και μιας επίσημης επικυρωμένης μετάφρασης γίνεται φανερή όταν έρθει η ώρα να προσκομιστεί ο φάκελος σε:

- ασφαλιστικό ταμείο άλλης χώρας
- διεθνή ασφαλιστική για επαναπατρισμό ασθενούς
- δικαστική αρχή σε υπόθεση ιατρικής αμέλειας ή διαφοράς κάλυψης

Εκεί, αν το έγγραφο δεν είναι αναγνωρίσιμο ως επίσημη μετάφραση, κινδυνεύει να τεθεί στο περιθώριο, όσο σωστά και αν είναι αποδιδόμενο γλωσσικά.

Ιδιαίτερες ανάγκες των ασφαλιστικών φορέων

Οι ασφαλιστικές εταιρείες, ιδιωτικές και δημόσιες, διαχειρίζονται τεράστιο όγκο εγγράφων σε πολλές γλώσσες: ιατρικές γνωματεύσεις, εξιτήρια, αποτελέσματα εργαστηριακών εξετάσεων, προτιμολόγια νοσηλείας, ασφαλιστήρια συμβόλαια. Στις περιπτώσεις διασυνοριακής υγείας, όπου το περιστατικό συμβαίνει σε άλλη χώρα από αυτή της έδρας του ασφαλιστικού, η εικόνα γίνεται πιο σύνθετη.

Η εμπειρία δείχνει ότι οι ασφαλιστικοί φορείς έχουν τρία σταθερά αιτήματα προς τους συνεργάτες τους στις ιατρικές μεταφράσεις.

Πρώτον, συνέπεια στην ορολογία. Αν ένας όρος καλύπτεται από συγκεκριμένη διατύπωση στο ασφαλιστήριο, η ίδια διατύπωση πρέπει να τηρείται παντού. Διαφορετικά, σε έναν φάκελο μπορεί να εμφανίζεται "αναπηρία" εκεί όπου το συμβόλαιο μιλά για "μόνιμη μερική ανικανότητα προς εργασία", δημιουργώντας νομικό θόρυβο.

Δεύτερον, απόλυτος σεβασμός στο δομημένο περιεχόμενο. Σε ιατρικά έντυπα, κωδικοποιήσεις ICD, DRG ή άλλους κωδικούς, η μετάφραση δεν επιτρέπεται να αλλάξει τη δομή ή τη σειρά των πληροφοριών. Ο κωδικός, η ημερομηνία, η υπογραφή, η σφραγίδα πρέπει να παραμένουν αναγνωρίσιμα και στην ξένη γλώσσα.

Τρίτον, ταχύτητα χωρίς εκπτώσεις. Ένας φάκελος αποζημίωσης μπλοκάρει ολόκληρη τη διαδικασία όταν λείπει μια μετάφραση. Όμως η πίεση χρόνου δεν δικαιολογεί παρακάμψεις στις διαδικασίες πιστοποίησης. Γι' αυτό τα σοβαρά μεταφραστικά γραφεία έχουν σχεδιάσει ξεχωριστές ροές εργασίας **μετάφραση δικαστικών αποφάσεων** για επείγουσες ιατρικές μεταφράσεις, με εσωτερικούς ελέγχους ποιότητας που δεν θυσιάζονται στον βωμό της ταχύτητας.

Στην πράξη, αυτό σημαίνει σχήματα όπου δύο μεταφραστές συνεργάζονται παράλληλα, με έναν να αναλαμβάνει τον έλεγχο ορολογίας και τον δεύτερο τη συνοχή με προηγούμενους φακέλους του ίδιου ασφαλισμένου ή του ίδιου παρόχου υγείας.

Οι ανάγκες νοσοκομείων και κλινικών στα ιατρικά κείμενα

Τα νοσοκομεία, ιδίως τα ιδιωτικά και τα πανεπιστημιακά, έχουν ακόμα πιο πολυδιάστατες ανάγκες. Δεν είναι μόνο οι κλασικές ιατρικές μεταφράσεις, όπως ιατρικές γνωματεύσεις, χειρουργικά πρωτόκολλα ή οδηγίες φαρμάκων. Είναι και ολόκληρο το πλέγμα εγγράφων που συνοδεύει τη λειτουργία ενός σύγχρονου υγειονομικού οργανισμού.

Σε ένα νοσοκομείο της Θεσσαλονίκης που δέχεται ασθενείς από τα Βαλκάνια και την Κεντρική Ευρώπη, η ανάγκη αφορά:

- έντυπα εισαγωγής και συγκατάθεσης σε πολλές γλώσσες
- οδηγίες νοσηλείας, μετεγχειρητικές οδηγίες και διατροφικά σχήματα
- ενημερωτικά φυλλάδια για χρόνιες παθήσεις, προγράμματα πρόληψης, εμβολιασμούς

Πολλά από αυτά τα κείμενα συνδέονται ευθέως με υποχρεώσεις που προκύπτουν από νομικά και κανονιστικά πλαίσια. Για παράδειγμα, η οδηγία για τη συγκατάθεση σε επεμβατική πράξη πρέπει να είναι απολύτως κατανοητή από τον ασθενή στη γλώσσα του. Αν η μετάφραση είναι ασαφής ή πρόχειρη, μπορεί αργότερα να αμφισβητηθεί το κατά πόσο ο ασθενής ενημερώθηκε πραγματικά.

Μεταφράσεις των αρχαίων ελληνικών του Γυμνασίου

ὡς ἄνθρωπος ἐν σωματι θνήσκει	ἐπὶ ἀνθρώπων
πῆρ' ἄλλ' ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου	ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου
τὸ παιδί παίζει	τὸ παιδί παίζει
τὸ δὲς ἐξαμαρτάνει οὐκ ἀνάγκη σοφοῦ	Ἐπίμαρ! Ἐπίμαρ!
εὐχὴν	μὴ μὲν ἀπαιτῶ!
σπῆ ἀλάστος	ἀπὸ μαγευτικῆς θεοῦ
ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου	ἀπὸ μαγευτικῆς θεοῦ
ἀπὸ μαγευτικῆς θεοῦ	ἀπὸ μαγευτικῆς θεοῦ
ἀπὸ μαγευτικῆς θεοῦ	ἀπὸ μαγευτικῆς θεοῦ

Α' τάξη, 1η ενότητα

Το ταξίδι των λέξεων στον χρόνο

© Γιάννης Παπαθανασίου – Ελληνικός Πολιτισμός

Εδώ συναντώνται ιατρικές μεταφράσεις, μεταφράσεις νομικών εγγράφων και μεταφράσεις τεχνικών κειμένων. Οι όροι πρέπει να είναι ταυτόχρονα ιατρικά ορθοί, νομικά έγκυροι και κατανοητοί σε μη ειδικούς. Η πρόκληση δεν είναι μόνο γλωσσική, αλλά και επικοινωνιακή: να μη θυσιαστεί η σαφήνεια στον βωμό της αυστηρότητας, ούτε το αντίστροφο.

Είδη εγγράφων που χρειάζονται πιστοποιημένη ιατρική μετάφραση

Στην καθημερινή πρακτική, επανέρχονται ορισμένες κατηγορίες εγγράφων που σχεδόν πάντα ζητούνται σε πιστοποιημένη μορφή, ειδικά όταν εμπλέκονται ασφαλιστικοί φορείς ή δημόσιες αρχές. Οι πιο συνηθισμένες είναι οι εξής:

- ιατρικές εκθέσεις, εξιτήρια, ιστορικά ασθενών και αποτελέσματα σύνθετων εξετάσεων (π.χ. MRI, CT, PET)
- πραγματογνωμοσύνες και γνωματεύσεις για αναπηρία, εργατικά ατυχήματα ή ιατρική αμέλεια
- φάκελοι νοσηλείας για διασυννοσηριακή υγειονομική κάλυψη ή μεταφορά ασθενούς
- φαρμακευτικές οδηγίες, συνοδευτικά φυλλάδια και πρωτόκολλα χορήγησης θεραπειών
- συμβάσεις συνεργασίας μεταξύ νοσοκομείων, κλινικών δοκιμών ή ερευνητικών κέντρων

Σε πολλές περιπτώσεις, τα έγγραφα αυτά συνυπάρχουν με μεταφράσεις οικονομικών κειμένων, όπως αναλυτικά τιμολόγια, προϋπολογισμοί κλινικών μελετών ή οικονομικές αναφορές για αποζημίωση. Έτσι, ένα και μόνο περιστατικό μπορεί να απαιτεί συνδυασμό ιατρικής, νομικής και οικονομικής μετάφρασης, πάντα με πιστοποίηση.

Νομικές, οικονομικές και τεχνικές διαστάσεις της ιατρικής μετάφρασης

Η ιατρική μετάφραση για ασφαλιστικούς φορείς και νοσοκομεία δεν είναι στενά "ιατρική". Συχνά ένα φαινομενικά απλό έγγραφο έχει τρεις παράλληλες στρώσεις.

Η πρώτη είναι η καθαρά ιατρική, όπου η ακριβής απόδοση όρων, διαγνώσεων, μετρήσεων και πρωτοκόλλων θεραπείας είναι κρίσιμη. Εδώ ο μεταφραστής χρειάζεται γερή βάση στην ιατρική ορολογία, πρόσβαση σε εξειδικευμένα λεξικά και ιδανικά συνεργασία με ιατρό - σύμβουλο για δύσκολες περιπτώσεις.

Η δεύτερη είναι η νομική. Όταν πρόκειται για ενημερωμένα έντυπα, συγκαταθέσεις, γνωματεύσεις για δικαστική χρήση ή έγγραφα που θα εξεταστούν από δικηγόρους, μιλάμε στην ουσία για μεταφράσεις νομικών εγγράφων. Όροι όπως "αμέλεια", "ευθύνη", "ανικανότητα", "καθολική κάλυψη" έχουν συγκεκριμένο περιεχόμενο στο δίκαιο κάθε χώρας και δεν μεταφράζονται κατά λέξη χωρίς σκέψη.

Η τρίτη είναι η τεχνική και οικονομική διάσταση. Σε τεχνικά εγχειρίδια ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού, στα πρωτόκολλα λειτουργίας μηχανημάτων ή στις αναφορές κόστους - οφέλους νέων θεραπευτικών σχημάτων, η μετάφραση πρέπει να ακολουθεί τις αρχές που εφαρμόζονται στις μεταφράσεις τεχνικών κειμένων και στις μεταφράσεις οικονομικών κειμένων αντίστοιχα.

Ένα παράδειγμα: ένα νοσοκομείο που προμηθεύεται νέο ακτινολογικό σύστημα από γερμανική εταιρεία θα χρειαστεί:

- τεχνικά εγχειρίδια και πρωτόκολλα ασφαλείας
- εκπαίδευση προσωπικού και οδηγοί χρήσης
- οικονομικές αναλύσεις για τη σύμβαση προμήθειας και συντήρησης
- ιατρικά πρωτόκολλα για τη χρήση του συστήματος σε κλινικές μελέτες

Όλα αυτά πρέπει να είναι μεταφρασμένα με συνέπεια, ώστε η ιατρική πράξη, η τεχνική ασφάλεια και η οικονομική διαχείριση να εναρμονίζονται.

Διασύνδεση με άλλους τύπους μεταφράσεων

Η ιατρική μετάφραση δεν είναι απομονωμένο νησί. Σε έναν σύγχρονο υγειονομικό οργανισμό, σχεδόν πάντα συνδέεται με άλλες κατηγορίες μεταφραστικών υπηρεσιών.

Στον ψηφιακό χώρο, οι μεταφράσεις ιστοσελίδων αποκτούν κρίσιμη σημασία. Η ιστοσελίδα ενός νοσοκομείου ή μιας ασφαλιστικής δεν είναι απλώς εργαλείο marketing. Συχνά φιλοξενεί οδηγίες για επείγοντα περιστατικά, περιγραφές διαγνωστικών πακέτων, φόρμες προσυμπρωματικού ελέγχου, ενημερωτικά για COVID ή άλλες λοιμώξεις. Αν η μετάφραση εδώ είναι πρόχειρη, το μήνυμα που εκπέμπει ο οργανισμός είναι ότι αντιμετωπίζει με ελαφρότητα και τα υπόλοιπα.

Σε δημόσιους ή πανεπιστημιακούς φορείς υγείας, συχνά χρειάζονται μεταφράσεις δημοσίων εγγράφων, όπως αποφάσεις διοικητικών συμβουλίων, προκηρύξεις θέσεων, συμβάσεις με διεθνείς οργανισμούς. Τα ίδια έγγραφα μπορεί να συνδέονται με ακαδημαϊκές συνεργασίες, όπου πλέον ζητούνται και ακαδημαϊκές μεταφράσεις ερευνητικών πρωτοκόλλων, δημοσιεύσεων ή διδακτορικών διατριβών που σχετίζονται με την ιατρική.

Στο επίπεδο του προσωπικού, εμφανίζεται και η ανάγκη για μεταφράσεις πτυχίων, βιογραφικών, πιστοποιήσεων εξειδίκευσης. Ένα νοσοκομείο που προσλαμβάνει ιατρικό ή νοσηλευτικό προσωπικό από το εξωτερικό χρειάζεται επίσημες μεταφράσεις αυτών των εγγράφων, ώστε οι υπηρεσίες του Δημοσίου να αναγνωρίσουν τα προσόντα.

Σε πόλεις όπως η Θεσσαλονίκη, όπου συνυπάρχει έντονη πανεπιστημιακή δραστηριότητα, ισχυρός ιδιωτικός ιατρικός τομέας και αυξανόμενη ιατρική τουριστική κίνηση, όλα αυτά τα επίπεδα μπλέκονται. Δεν είναι

ασυνήθιστο το ίδιο μεταφραστικό γραφείο να αναλαμβάνει:

- ιστοσελίδα ιδιωτικής κλινικής στα αγγλικά και ρωσικά
- μεταφράσεις δημοσίων εγγράφων για συνεργασίες με δημόσια νοσοκομεία
- ιατρικές μεταφράσεις για φακέλους ασθενών
- ακαδημαϊκές μεταφράσεις για δημοσιεύσεις των ιατρών της κλινικής

Η συνέπεια και η κεντρική διαχείριση της ορολογίας σε όλα αυτά τα μέτωπα αποτελούν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Πώς να επιλέξει ένας φορέας συνεργάτη για ιατρικές μεταφράσεις

Οι ασφαλιστικοί φορείς και τα νοσοκομεία συχνά ξεκινούν από τη λάθος αφετηρία: αναζήτηση της χαμηλότερης τιμής ανά λέξη. Στην ιατρική μετάφραση, αυτό είναι απευθείας συνταγή για προβλήματα. Το πραγματικό ερώτημα είναι τι πληρώνει κανείς για την τιμή που του προσφέρεται.

Ένας ρεαλιστικός τρόπος αξιολόγησης είναι να εξεταστούν με ψυχραιμία πέντε βασικά στοιχεία:

- Εξειδίκευση: διαθέτει ο συνεργάτης αποδεδειγμένη εμπειρία σε ιατρικές μεταφράσεις ή απλώς δηλώνει ότι "αναλαμβάνει όλα τα είδη";
- Διαδικασίες ποιότητας: υπάρχει δεύτερο μάτι που ελέγχει κάθε ιατρικό κείμενο πριν παραδοθεί; Υπάρχει σταθερή βάση ορολογίας;
- Νομική υπόσταση: μπορεί το γραφείο να παρέχει επικυρωμένες και επίσημες μεταφράσεις που γίνονται αποδεκτές από δημόσιες αρχές και ξένους οργανισμούς;
- Χειρισμός επειγόντων: πώς διαχειρίζεται τα επείγοντα περιστατικά, χωρίς να καταρρέει η ποιότητα; Υπάρχει ρεαλιστικό ωράριο και ομάδα, ή ένα μόνο άτομο που "τα κάνει όλα";
- Υπηρεσίες υποστήριξης: μπορεί να αναλάβει και συναφή κείμενα, όπως μεταφράσεις οικονομικών κειμένων, νομικών εγγράφων ή ιστοσελίδων, ώστε να διατηρείται συνοχή;

Από την εμπειρία σε συνεργασίες με μεγάλους φορείς προκύπτει ότι η σχέση λειτουργεί καλύτερα όταν αντιμετωπίζεται ως μακροχρόνια συνεργασία και όχι ως αποσπασματικές παραγγελίες. Με αυτόν τον τρόπο, ο μεταφραστικός συνεργάτης χτίζει γνώση πάνω στις διαδικασίες του φορέα, στην προτιμώμενη ορολογία, στις τυποποιημένες φόρμες, και κάθε επόμενη μετάφραση γίνεται πιο γρήγορη και πιο συνεπής.

Πραγματικά περιστατικά και συνηθισμένα λάθη

Σε μία συνεργασία με ιδιωτικό νοσηλευτικό ίδρυμα, είχε προκύψει συστηματικό πρόβλημα στις μεταφράσεις των αναλυτικών λογαριασμών νοσηλείας που αποστέλλονταν σε διεθνή ασφαλιστική. Η κλινική χρησιμοποιούσε εσωτερικά ακρωνύμια και κωδικούς για πράξεις και υλικά, τα οποία ο προηγούμενος συνεργάτης μετέφραζε κυριολεκτικά, χωρίς να αναζητά αντίστοιχους διεθνείς όρους ή κωδικοποιήσεις.

Το αποτέλεσμα ήταν η ασφαλιστική να αμφισβητεί συστηματικά τα ποσά, καθώς δεν μπορούσε να τα αντιστοιχίσει με τα δικά της πρωτόκολλα. Με την υιοθέτηση ενιαίας βάσης ορολογίας και με σύγκλιση των ονομασιών στα διεθνώς αποδεκτά DRG και ICD, ο χρόνος έγκρισης αποζημιώσεων μειώθηκε κατά περίπου forty τοις εκατό μέσα σε έξι μήνες.

Άλλη συχνή πηγή προβλημάτων είναι οι μεταφράσεις που γίνονται "πρόχειρα" από ιατρούς ή διοικητικούς υπαλλήλους που μιλούν καλά μια ξένη γλώσσα, αλλά δεν είναι επαγγελματίες μεταφραστές. Μπορεί να

καταφέρουν να επικοινωνήσουν το νόημα σε καθημερινές περιπτώσεις, όμως όταν το κείμενο θα χρησιμοποιηθεί σε δικαστήριο ή σε σοβαρή ασφαλιστική διένεξη, η ευθύνη είναι τεράστια.

Υπήρξε υπόθεση όπου ιατρός μετέφρασε μόνος του μια μακροσκελή γνωμάτευση για τραυματισμό σε τροχάιο, την οποία ο ασθενής προσκόμισε σε ξένη ασφαλιστική. Η μετάφραση παρέλειπε μια κρίσιμη παράγραφο για προϋπάρχουσα πάθηση, απλώς επειδή θεωρήθηκε δευτερεύουσα. Όταν ήρθε στο φως η ύπαρξη αυτής της παραγράφου στο πρωτότυπο, η ασφαλιστική επικαλέστηκε απόκρυψη στοιχείων και η υπόθεση περιπλέχθηκε νομικά. Η εμπλοκή ενός επαγγελματία μεταφραστή με ρητή δήλωση ευθύνης θα είχε προστατεύσει όλους τους εμπλεκόμενους.

Οργάνωση ροής εργασιών και παράδοση

Για έναν μεγάλο φορέα υγείας ή μια ασφαλιστική, η μετάφραση δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται κάθε φορά αποσπασματικά. Η εμπειρία δείχνει ότι η δημιουργία σταθερής "γραμμής" ιατρικών μεταφράσεων αποδίδει πολλαπλάσια.

Η διαδικασία συνήθως δομείται ως εξής: ο φορέας ορίζει ένα ή δύο σημεία επαφής, που συγκεντρώνουν τα κείμενα προς μετάφραση, καταγράφουν προθεσμίες, γλώσσες, ανάγκη επικύρωσης. Ο μεταφραστικός συνεργάτης αναλαμβάνει τη διαλογή και τον προγραμματισμό, ώστε τα επείγοντα να μην μπλέκονται με τα τακτικά και τα μεγάλα έργα (π.χ. μεταφράσεις ιστοσελίδων ή μεγάλων συμβάσεων) να σχεδιάζονται με άνεση χρόνου.

Σε επίπεδο παράδοσης, η ευελιξία έχει γίνει πλέον απαραίτητη. Πέρα από την ηλεκτρονική αποστολή, πολλοί φορείς εξακολουθούν να χρειάζονται έντυπα αντίγραφα με υπογραφή και σφραγίδα. Οι υπηρεσίες τύπου "μεταφράσεις παράδοση στον χώρο σας" δίνουν λύση σε νοσοκομεία που λειτουργούν με βάρδιες και δυσκολεύονται να παραλάβουν έγγραφα εντός τυπικού ωραρίου. Στη Θεσσαλονίκη, για παράδειγμα, είναι συχνό τα μεταφραστικά γραφεία να παραδίδουν απευθείας σε γραφεία κλινικών, σε τμήματα διεθνών ασθενών ή σε λογιστήρια.

Παράλληλα, η δημιουργία ασφαλών ψηφιακών αρχείων με τις ήδη μεταφρασμένες φόρμες, τα πρότυπα συμβάσεων, τα σταθερά ενημερωτικά έντυπα, μειώνει σημαντικά το κόστος και τον χρόνο ανταπόκρισης. Αντί να μεταφράζεται εκ νέου κάθε φορά η ίδια φόρμα εισαγωγής ή το ίδιο έντυπο συγκατάθεσης, ο φορέας έχει έτοιμα εγκεκριμένα πρότυπα σε όλες τις γλώσσες που χρειάζεται.

Η θέση της πόλης και η σημασία της τοπικής συνεργασίας

Σε μεγάλα αστικά κέντρα όπως η Θεσσαλονίκη, όπου συνυπάρχουν πανεπιστημιακά νοσοκομεία, ιδιωτικές κλινικές, διαγνωστικά κέντρα και ασφαλιστικά γραφεία, η ζήτηση για εξειδικευμένες μεταφράσεις είναι διαρκής. Η φράση "Μεταφράσεις Θεσσαλονίκη" δεν παραπέμπει πια σε ένα γενικό μεταφραστικό γραφείο της γειτονιάς, αλλά σε ολόκληρο οικοσύστημα επαγγελματιών που καλύπτουν:

ιατρικές μεταφράσεις υψηλής εξειδίκευσης, μεταφράσεις νομικών εγγράφων που σχετίζονται με ιατρικές συμβάσεις, μεταφράσεις δημοσίων εγγράφων για υπηρεσίες υγείας, ακαδημαϊκές μεταφράσεις για ιατρικές δημοσιεύσεις, μεταφράσεις πτυχίων και τίτλων σπουδών για αναγνώριση προσόντων, καθώς και μεταφράσεις ιστοσελίδων για προβολή υπηρεσιών σε διεθνές κοινό.

Η τοπική συνεργασία διευκολύνει και πρακτικά θέματα, όπως η γρήγορη παράδοση φυσικών εγγράφων ή η άμεση συνάντηση για διευκρινίσεις σε σύνθετα έργα, π.χ. σε πολυκεντρικές κλινικές μελέτες. Όταν το νοσοκομείο, η ασφαλιστική και ο μεταφραστικός συνεργάτης βρίσκονται στην ίδια πόλη, η επικοινωνία είναι πιο άμεση και τα λάθη εντοπίζονται νωρίς.

Ισορροπία μεταξύ ποιότητας, ταχύτητας και κόστους

Καμία συζήτηση για ιατρικές μεταφράσεις δεν μπορεί να αγνοήσει το τρίγωνο ποιότητας - ταχύτητας - κόστους. Η εμπειρία δείχνει ότι οι φορείς που προσπαθούν να πιέσουν υπερβολικά το κόστος, καταλήγουν συχνά να πληρώνουν ακριβότερα: καθυστερήσεις σε αποζημιώσεις, ανάγκη επανεπεξεργασίας κειμένων, δικαστικές εμπλοκές, ζημιές στη φήμη.

Από την άλλη πλευρά, δεν είναι ρεαλιστικό για ένα νοσοκομείο ή μια ασφαλιστική να λειτουργεί χωρίς σαφή προϋπολογισμό. Η λύση συνήθως βρίσκεται στην καλή οργάνωση. Όταν ο φορέας ξεχωρίζει εγκαίρως τα κείμενα που θα χρειάζονται συχνά σε πολλές γλώσσες και φροντίζει να τα μεταφράσει σωστά μία φορά, το κόστος ανά χρήση πέφτει θεαματικά. Τα επείγοντα παραμένουν αναπόφευκτα, αλλά δεν αντιπροσωπεύουν πλέον το μεγαλύτερο μέρος της δαπάνης.

Επιπλέον, η συστηματική συνεργασία με έναν σταθερό πάροχο επιτρέπει οικονομίες κλίμακας: ο πάροχος επενδύει σε γλωσσάρια, μνήμες μεταφράσεων και ειδική εκπαίδευση της ομάδας του, γιατί γνωρίζει ότι η συνεργασία έχει προοπτική. Αυτή η επένδυση αποτυπώνεται σε σταδιακά χαμηλότερο κόστος ανά λέξη και σε σημαντικά υψηλότερη ταχύτητα ανταπόκρισης.

Κλείνοντας με το βλέμμα στην πράξη

Η πιστοποιημένη ιατρική μετάφραση δεν είναι “πολυτέλεια για τους σχολαστικούς”. Για ασφαλιστικούς φορείς και νοσοκομεία, είναι ζήτημα λειτουργικής αποτελεσματικότητας, νομικής ασφάλειας και, τελικά, προστασίας του ίδιου του ασθενούς. Όσο πιο οργανωμένα και συνεργατικά αντιμετωπιστεί αυτό το πεδίο, τόσο λιγότερες δυσάρεστες εκπλήξεις θα προκύψουν.

Είτε πρόκειται για έναν φάκελο νοσηλείας που ταξιδεύει από τη Θεσσαλονίκη σε πανεπιστημιακή κλινική της Γερμανίας, είτε για μια ασφαλιστική αποζημίωση που εξαρτάται από την ακριβή διατύπωση μιας διάγνωσης, η διαφορά μεταξύ μιας απλής και μιας σωστά πιστοποιημένης ιατρικής μετάφρασης γίνεται αντιληπτή ακριβώς τη στιγμή που κρίνεται το αποτέλεσμα. Εκεί είναι που η επένδυση σε επαγγελματισμό δικαιώνεται απολύτως.